

No1
KABLOVSKI
OPERATER
u BiH

internet
sigurnost
današnjice

uvijek je najbolji
PRVI IZBOR.
www.txtv.ba

SAVJETI ZA DJECU

1. Otkrivanje identiteta

Nemoj nikome davati lične podatke: svoje pravo ime (koristi nadimke), adresu (e-mail), korisnička imena (username) i passworde, brojeve telefona, kućnu adresu i ime škole. Postoji velika mogućnost da se tvoji podaci negdje pohranjuju i mogu se zloupotrijebiti. Nemoj nikome davati lične podatke svojih prijatelja i roditelja.

2. Lažno predstavljanje

Osobe s kojima komuniciraš putem interneta mogu lagati o tome ko su i koliko imaju godina. Nisu sve informacije koje dobiješ putem interneta provjerene i istinite.

3. Susreti s drugim osobama

Susret s osobom koju upoznaš putem interneta može biti opasan. Ako želiš da se upoznaš s nekom nepoznatom osobom u pratnji moraš imati svoje roditelje ili osobu koja se brine o tebi. Nemoj nikada ići sam/a.

4. Primanje i slanje poruka

Ukoliko si neoprezan kada otvaraš e-mailove i poruke koje sadrže linkove ili dodatne sadržaje može se desiti da ti neko šalje neki kompjuterski virus što ti može uništiti kompjuter. Velike su šanse, kada ti neko šalje neprovjerene sadržaje putem poruka da ti se na ekranu mogu pojaviti i uznemirujuće, seksualne poruke, slike ili video sadržaji.

5. Razgovaraj

Nisi ti kriv/a ukoliko primaš uznemirujuće i seksualne poruke. Reci svojim roditeljima, skrbnicima, nastavnicima ili drugim odraslim osobama u koje imaš povjerenje ako te komunikacija putem interneta ili sadržaji koje dobivaš vrijeđaju, plaše ili su seksualne prirode.

DRAGA DJECO,
KADA VAS NEŠTO
UZNEMIRI NA INTERNETU
TRAŽITE POMOĆ OD
SVOJIH RODITELJA ILI
SKRBNIKA.

DRAGA DJECO,
NEMOJTE OTVARATI
PORUKE OD NEPOZNATIH
OSOBA ILI „SKIDATI“
(DOWNLOAD) SADRŽAJE
KOJE VAM ŠALJU.

DRAGA DJECO,
NEMOJTE OSTAVLJATI
PRIVATNE INFORMACIJE
NA FOTOGRAFIJAMA ILI
NJIHOVIM OPISIMA.

DRAGA DJECO,
NEMOJTE UČESTVOVATI
U NASILJU
NA INTERNETU.

INTERNET SIGURNOST DANAŠNJICE

Vjerovatno ne postoji mnogo djece koja danas ne vole tehnologiju. Djeca se rađaju u okruženju kojim vlada internet, aktivno ga koriste i on postaje važan dio njihovih života. Većina djece vrlo brzo nauči da koristi uređaje koji se nalaze u njihovoj neposrednoj okolini i to su uglavnom uređaji osjetljivi na dodir.

Danas je internet prvo mjesto gdje će dijete potražiti informaciju koja mu treba. Može ga iskoristiti kao sredstvo komuniciranja i učenja i kao takav on može doprinijeti razvoju djeteta, ali da bi se djeca zaštitila od nepoželjnog sadržaja najveću ulogu imaju upravo roditelji. Razgovor može biti samo jedan od načina kojim će roditelji postići efekat pametnog korištenja mreže.

SAVJETI ZA RODITELJE SMANJITE RIZIK - UPOZNAJTE INTERNET

1. Komunikacija

Prvo pravilo za sve roditelje kada je u pitanju korištenje interneta jeste komunikacija sa djecom. Zainteresovanost roditelja i njihova uključenost u djetetove aktivnosti pri korištenju interneta najučinkovitiji su način zaštite. Poradite na komunikaciji i postavite jasne granice. Slušajte svoju djecu, obratite pažnju šta vam pričaju. Jasne granice znače slobodu.

2. Držite uređaj na vidljivom mjestu

Uređaje koji imaju pristup internetu treba držati na vidljivom mjestu kako bi se pratio proces korištenja interneta. Ipak, nametanje ograničenja i pravila ponekad može imati i suprotan efekat pa je najbolje omogućiti djetetu da samo spozna oprez koji treba koristiti pri korištenju interneta i dati mu i privatnost koju zaslužuje.

3. Nemojte biti prestrogi

Roditelji ne smiju biti prestrogi pri zabranama i ograničavanjima korištenja interneta. Ukoliko su previše kritični i previše strogi pri zabranama i stvaranju granica korištenja interneta, može se dogoditi da se dijete počne koristiti internetom u tajnosti i bez roditeljske kontrole. Vrlo je bitno da dijete zna kako ne može vjerovati svemu što pročita na internetu.

4. Učite

Djeca i roditelji treba da otkrivaju internet zajedno, baš kao što su to činili kroz slikovnice i enciklopedije. Naučite šta su Facebook, Snapchat, Viber, WhatsApp, Tinder, Instagram i koje su im mogućnosti.

5. Pristup

Pristup internetu treba omogućiti kroz zajednički dogovor i time odrediti pravila korištenja. Kao roditelj trebate znati koristiti modem (ruter) i promijeniti šifru za internet jer vi kontrolirate pristup internetu.

6. Vrijeme za igranje

Oduzmite djeci uređaje kada je to potrebno, ne kao sistem kažnjavanja, nego odredite vrijeme za korištenje. Uređaji su dopušteni kada su završene redovne aktivnosti.

7. Zaštita podataka

Djecu treba potaknuti na zaštitu ličnih podataka što podrazumijeva da dijete treba biti svjesno kada i kome može otkriti svoje podatke. Ukoliko je jednom negdje napravljen profil vašeg djeteta internet te podatke pamti. Djeca trebaju biti upoznata sa rizicima i posljedicama komuniciranja sa nepoznatim osobama.

8. Password i šifre

Nema privatnih šifri. U svakom momentu trebate znati sve podatke aplikacija koje koristi vaše dijete, ali nemojte narušavati privatnost i čitati poruke.

9. Aplikacije za zaštitu

Roditelji trebaju naučiti koristiti „parental control“ aplikacije i instalirati ih na uređaje koje koriste djeca. Neki od alata za zaštitu djece nudi i sam Microsoft odnosno Windows. Jedna takva aplikacija je Family Safety koja dolazi instalirana na gotovo svim Windows uređajima. Dovoljno je da na svom kompjuteru potražite aplikaciju pod ovim nazivom i vaše je samo da podesite opcije. Ukoliko želite dodatnu zaštitu za pretraživač koji koristi vaše dijete (Chrome, Mozilla, Safari) možete također instalirati dodatne ekstenzije ili plugine koji mogu učiniti pretraživanje interneta sigurnijim. Osim alata namijenjenih za desktop kompjutere i laptope, postoje i aplikacije namijenjene za mobilne uređaje odnosno Android i Iphone. Najpopularnija aplikacija je Google Family Link. Da biste saznali više o ovoj aplikaciji dovoljno je da posjetite Google Play

POŠTUJTE
PRAVILA KOJA STE
POSTAVILI. POKAŽITE
SVOJIM PRIMJEROM I
NE ZABORAVITE -
INTERNET SVE PAMTI!

Store gdje možete pronaći i Bitdefender i mnoge druge sigurnosne aplikacije. Neke od ovih aplikacija nude čak i GPS sisteme kako biste mogli pratiti kretanje svoje djece.

10. Aktivnosti/historija pretraživanja

Redovno pregledajte aktivnosti vašeg djeteta, jedna posjeta nepoznatoj stranici može biti bezazlena, ali ako uočite posjećivanje stranicama koje su vam nepoznate istražite ih.

Internet ima više dobrih nego loših strana i želimo li uživati u internetu i svim sadržajima i mogućnostima koje pruža, trebamo naučiti našu djecu odgovornom i pametnom korištenju interneta.

RODITELJI,
IMAJTE NA UMU VAŽNU
ČINJENICU DA I VAŠA DJECA
IMAJU PRAVO NA PRIVATNOST!
STOGA NE OBJAVLJUJTE
NJIHOVE FOTOGRAFIJE NA
BILO KAKVIM MJESTIMA.

OBJAVLJIVANJEM
FOTOGRAFIJA NA
DRUŠTVENIM MREŽAMA
MOGU SE ISKORISTITI ILI
ZLOUPOTRIJEBITI I POSLUŽITI
KAO KORISNE INFORMACIJE
ZA PRISTUP PRIVATNIM
BAZAMA PODATAKA.